

Plenum

Torsdag 6.9.2018 kl. 16.02—18.18

2.7. Muntlig fråga om jordbrukets lönsamhet (Peter Östman kd)

Muntligt spörsmål MFT 123/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga, kristdemokratiska riksdagsgruppen, ledamot Östman.

Debatt

16.50 Peter Östman kd: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus päätti budjettiriihessä maatalouden kriisipaketista. Erittäin tarpeellinen ja hyvä päätös. Mutta kriisipaketti ei kuitenkaan ratkaise Suomen maatalouden pitkän aikavälin ongelmia.

Elintarvikkeiden alkutuottajat saavat vain murto-osan siitä, mitä kuluttaja maksaa kaupassa lopputuotteesta. Tuottajien asema neuvotteluissa on todella heikko, kun suuret kauppaketjut ja elintarviketeollisuus sanelevat ehdot. Ylen tuoreen kyselyn mukaan 90 prosenttia suomalaisista on valmis maksamaan maitolitralta enemmän, jos he tietävät korotuksen varmasti menevän tuottajille. Vuorineuvos Karhinen on selvittämässä, miten maatalouden kannattavuutta voisi parantaa. Karhisen mukaan elintarvikeketjun eri toimijoiden suhteet ovat erittäin tulehtuneet. Miten hallitus suhtautuu selvitysmiehen kommentteihin, ja mihin toimiin hallitus voi ryhtyä parantaakseen elintarvikkeiden alkutuottajien asemaa?

16.52 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kysymys on äärimmäisen aiheellinen. On tosi iloinen asia, että suomalaiset noin isosti ovat suomalaisen ruuan ja suomalaisen ruuantuotannon puolella. Se on valtava iso luku. Se huolenaihe, joka tällä hetkellä meillä kaikilla on tästä asiasta, on nimenomaan ruuantuotannon alkutuotannon eli maatalouden heikko kannattavuus. Se on kaikkien tiedostama asia, ja tähän myöskin hallitus budjettiriihessään toi omalta osaltaan helpotusta, niin kuin edustaja Östman tässä totesi. No, se ei riitä kohentamaan pitkällä aikavälillä ja kestäväällä tavalla maatalouden kannattavuutta, se on selvä, mutta se on tähän kohtaan erittäin tarpeellinen kädenojennus.

Ratkaisu löytyy vain ja ainoastaan markkinoilta. Markkinat ovat vinoutuneet, ostajan voima, neuvotteluvoima, on valunut pikkuhiljalleen kohti kauppaa. Sekin on ihan päivän selvä asia. Ja myös tähän asiaan hallitus teki yhden selkeän, konkreettisen liikkeen: [Puhemies koputtaa] meiltä tulee eduskuntaan elintarvikemarkkinalaki, [Puhemies: Aika!] joka kolaa pois ne epäterveet kauppakäytänteet, ja sitä vahtimaan tulee myöskin elintarvike-markkinavaltuutettu.

Punkt i protokollet PR 79/2018 rd

16.53 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiasiahan on, että tilanne suomalaisessa elintarviketeollisuudessa ja kaupan puolella on jo pitkään ollut sen kaltainen kuin selvitysmies Karhinen kuvailee. Elintarviketeollisuudella, tai sanoisin erityisesti kauppaketjuilla, menee suhteellisen hyvin, mutta alkutuottajat ovat pulassa, nyt myös heikkojen satojen vuoksi. Mutta eikös tässä tilanteessa, kun suomalaisetkin suhtautuvat näin positiivisesti, että olisivat valmiit maksamaan enemmän, kun raha menisi suoraan alkutuottajille, eikös nyt olisi aika meidän sanoa: Mites te kehtaatte? Ettäs te kehtaatte. Ja kyllähän te kehtaatte.

Ja tämä piikki ei ole hallitukselle. Jokainen voi arvata, mihin suuntaan se piikki menee.

16.54 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vuorineuvos Karhinen on omia havaintojaan jo julkisuuteen kertonut, ja yksi niistä havainnoista oli elintarvikeketjun epäluottamus, joka vaivaa ketjua niin, että sitä lisää arvoa, joka sen ketjun mahdollista on tuottaa, se ei tuota. Tästä meidän on päästävä eroon. Totesin eilen Yleisradion A-studiossa sen, että vahvimman pitää aloittaa se työ, jolla tätä luottamusta elintarvikeketjuun, 340 000 suomalaisen elintarvikeketjuun, saadaan aikaan, ja se pitää tehdä nyt. Me tuemme sitä vahvasti, että näin myöskin tapahtuu. Tässä pitää jokaisen ketjun lenkin katsoa peiliin ja tehdä yhdessä enemmän, jotta luottamus kasvaa.

Ja pitää meidän muistaa, että suomalainen ruoka, se on muuten erilainen tuote kuin se ulkomailta tuotu ruoka. Käykää katsomassa, kaikki hyvät suomalaiset, käykää katsomassa maa- ja metsätalousministeriön tuottamaa Ruokafakta-sivustoa. Sinne on faktapohjalta kerätty [Puhemies koputtaa] eri puolilta maailmaa tutkimus- ja selvitystuloksia ja lyöty ne yhteen. Sieltä nähdään, mitä suomalainen ruoka on: maailman parasta.

Frågan slutbehandlad.